

3. Корягін М. В. Бухгалтерська звітність та її трансформація. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 4. С. 38-49.

4. Назаренко І. М., Назаренко О. В. Бухгалтерський облік і звітність – інформаційна платформа управлінського процесу. *Бізнес Інформ*. 2015. № 12. С. 250-257.

5. Проданчук М. А. Продукт бухгалтерського обліку у системі прийняття управлінських рішень. *Ефективна економіка*. 2014. № 7. URL: economy.nauka.com.ua/?op=I&z=3203.

Максим Вірван

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Ольга Ніпіаліді

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Історія трансформації економік країн Центральної та Східної Європи наочно показує, що макроекономічну стабілізацію, найбільше економічне зростання і покращення добробуту населення демонструють ті країни, що зуміли здійснити широкомасштабну приватизацію та реструктуризацію підприємств, добилися максимального прогресу в лібералізації цін, торгівлі та міжнародному обміні, сприяють розвитку внутрішньої конкуренції, створили високоефективний банківський сектор, ринок цінних паперів та інші фінансові інститути [3, с.112].

Проте, вітчизняна економіка сучасного періоду демонструє вразливість від політичної нестабільності, приречена на вплив таких факторів як інфляція, криза платежів, відсутність фінансової дисципліни, нездатність окремих господарюючих одиниць працювати в умовах досконалої конкуренції. Особливо негативну роль у цьому ланцюзі відіграє неплатоспроможність підприємств, які функціонують на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Теперішній стан розвитку багатьох суб'єктів господарювання та низки галузей фахівці продовжують визначати як кризовий. Індикатори кризових явищ, що стали, на жаль, типовими для багатьох суб'єктів господарювання, загальновідомі: спад виробництва, цінові та структурні диспропорції, випуск неконкурентоспроможної продукції, зниження продуктивності праці, масова збитковість та низька рентабельність, незадовільна структура балансу, дефіцит обігових коштів, неплатоспроможність, незбалансованість відтворювальних процесів, невідповідність українського ринку світовим стандартам.

Зовнішні показники кризи на рівні окремої господарюючої одиниці доповнюються внутрішніми проблемами, що також свідчить про розвиток кризових явищ. Це, зокрема, надмірно централізована структура та вітчизняний командний стиль управління, відсутність стратегічного та оперативного планування і контролю, незадовільний морально-психологічний клімат у трудових колективах, конфлікти між менеджерами різних рівнів. А наслідком, відповідно, зниження платоспроможного попиту, втрата налагоджених господарських зв'язків з установами й організаціями та ринків закупівлі і збуту, суттєве збільшення цін на енергоносії, недосконале правове поле господарювання, і що найголовніше, неадекватний ринковим вимогам стан управління господарсько-фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання [4].

Щоб запобігти банкрутству, вкрай важливо правильно оцінювати і прогнозувати передкризовий стан підприємства, визначати ту критичну межу, за якої загроза банкрутства перетворюється в його реальність. Така оціночна інформація дає змогу власникам і менеджерам своєчасно приймати систему заходів щодо оздоровлення економіки підприємств і досягнення їх стійкого економічного стану [2, с.70].

У вітчизняній і закордонній науковій літературі існує чотири основних підходи до оцінки й прогнозування ймовірності банкрутства підприємств: 1) експертні методи; 2) економіко-математичні методи; 3) штучні інтелектуальні системи; 4) методи оцінки фінансового стану. Найбільш відомими дослідниками, що використовували для діагностики банкрутства підприємств є Е. Альтман (США), Р. Ліс, Р.Таффлер, Тішоу (Великобританія), М. Гольдер, Конан (Франція). Відповідно до зарубіжних методик, метою дослідження фінансового стану підприємства є використання методології дискримінантного аналізу на основі відповідних показників сукупності підприємств, що перебувають у кризовому

стані, і побудові оптимальної дискримінантної функції (моделі), за допомогою якої можна з певним ступенем точності прогнозувати ймовірність банкрутства підприємства.

Даючи характеристику даним моделям, підкреслимо, що вони не містять галузевої специфіки, відображають різноманітні аспекти діяльності та обмежують можливість їх застосування. Крім того, значення факторних показників відрізняється від реалій української економіки, оскільки моделі сприяють динамічному прогнозуванню змін фінансової стійкості. Прогноз банкрутства за такими моделями можна зробити в межах до 5 років із точністю до 70% [1, с.66].

Виходячи із вищезазначеного, надзвичайної актуальності набувають питання організації ефективної протидії кризовим явищам та відродження нормального перебігу господарювання вітчизняних суб'єктів ринку, потребують розробки та вдосконалення теоретичні й практичні аспекти антикризового управління підприємствами для забезпечення економічної безпеки держави.

Перелік використаних джерел

1. Мержа Н.В. Аналіз ймовірності банкрутства підприємств в економіці України. Актуальні проблеми економіки. 2015. №9(51). С. 65-69.
2. Петленко Ю. В. Механізм інституту банкрутства. Фінанси України. 2007. №6. С. 70-73
3. Терещенко, О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: монографія. 2-ге вид., без змін. К.: КНЕУ, 2006. 268с.
4. Рівень безробіття в Україні. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/footerlinks/newsroom/deloitte-research/social-progress-index.html> (дата звернення: 15.10.2020).